

УЗ ПРВО ИЗВОЂЕЊЕ ЧЕТИРИ ВЕКА СТАРЕ ОПЕРЕ КЛАУДИЈА МОНТЕВЕРДИЈА НА ДОМАЋИМ СЦЕНАМА

Надахнути барокни „Орфеј“

Епитет највећег музичко-сценског догађаја у последњем кварталу ове године, понеће, верујемо, новембарска премијера „Орфеја“ Клаудија Монтевердија (1567 - 1643), остварена недавно на сцени Опере и театра **Мадленианум**. У контексту специфичних продукцијских услова барокне опере, досадашњи пројекти Нове београдске опере под организационим и уметничким руководством диригента Предрага Госте и контраалтисткиње Маријане Мијановић (Хендловог „Орланда“ видела је прошле године и новосадска публика), реализовани су увек у адекватној контекстуализацији и сагледавању. Овај четврти је остварен с једноставним сценографско – костимографским и јарко дизајнираним светлосним захватима (Тијане Траиловић и Срђана Јовановића) и у „скромној“ режији Данијела Пфлугера, госта из Немачке, делујући и у таквом виђењу као универзално комуникативно дело, које својим хуманистичким особинама и тематским слојевима резонира у сваком времену и окружењу.

Прво представљање Монтевердијевог „Орфеја“ у нас, 410 година после настанка, с акцентом на музичкој компоненти извођења, продукт је сарадње **Мадленианума**

с Предрагом Гостом. Осмишљавајући га на земунској позорници као разиграну и „прозрачну“ позоришну игру, овај свестрани уметник упрзорио га је и као пример за образовање публике и занимање за „стару“ оперу, разбијајући предрасуде о њеном спором току и гломазној инсценијацији. Не предуго трајање два чина, целовитост, уверљивост деловања и успело креирање барокне музичке фактуре и експресије, добра глумачка реализација, доживљај и схватање ликова, брзо успостављена комуникација с публиком, надахнуто диригентско вођство и агилно музицирање ритмички прегнантног, усклађеног, динамички разуђеног

оркестра као изванредног партнера и подршке певачима, и поред неколиких непрецизности, свеж и упечатљив коначни резултат, карактеристике су овог квалитетног и уметнички вредног премијерног представљања.

Вечни мит о Орфеју, о снази песме и музике, брачној љубави која се супротставља и самој смрти и побеђује је, колико привидан толико и стваран, потресан у изливима осећања, изворан и дубоко хуманистички, обликован у либрету Алесандра Стриђа (београдску представу драматуршки је уобличио Маријана Мијановић) био је као створен за Монтевердијеве тежње за опером у којој би реци-

татив и арија природно следиле један за другим, где би радња текла без прекида, а музика била исто тако једноставна, неоптерећена сувишним украсима, величанствена и племенита.

Суверено, а инспирисано тумачење Предрага Госте, овога пута у двострукој улози - диригента и извођача на чембалу и оргуљама - било је и у вокалном и у инструменталном медију (оркестар подељен у две групе постављене с обе стране подијума, састављен од аутентичних барокних инструмената) технички спремно, полетно, истовремено савремено и историјски потковано, а емоционално богато и сугестивно. На челу младе певачке поделе свежих, стилски примерено постављених гласова чије је извођење било на завидном нивоу, заслужујући похвале и за разиграни сценски покрет и плесање (чиме су динамизирали представу) блистао је баритон Никола Дикић као Орфеј перфектне вокалне технике и виртуозности, али и глуме и изговарања речитатива. А цео одабрани ансамбл допринео је откривању чаролије барокне оперске музике, сасвим ретко присутне у репертоарима наших театарских кућа, какве се не би постиделе и многе европске позорнице.

Марија Адамов